

Yerel Ürünlerin Kırsal Turizme Katkısı; Tekirdağ Kiraz Festivali Örneği

¹Özlem Tan

¹Namık Kemal Üniversitesi/ Saray Meslek Yüksek Okulu

Sorumlu Yazar:
otan@nku.edu.tr

Geliş Tarihi :07/10/2012
Kabul Tarihi :23/11/2012

Özet

Kırsal Turizm, kırsal kültür, doğal çevre ve tarımla bütünleşen bir turizm türüdür. Kırsal turizm diğer turizm türleriyle de entegre olabilen bir turizm türüdür. Kırsal turizm aynı zamanda bölge ve ülke ekonomisini de katkı sağlamaktadır. Bu bildiride kırsal bir ürün olan kirazın Tekirdağ ili'nin turizmine katkısı araştırılmıştır. Araştırma yapılırken yazılı kaynaklardan yararlanılmıştır. Aynı zaman da birebir görüşmelerde yapılmıştır. Tekirdağ, Marmara Denizi'nin kuzey-batı kıyısında Trakya topraklarında yer alan şirin bir ildir. Coğrafi konum itibarıyla stratejik önem taşıyan bir geçit bölgesidir. Tekirdağ denilince akla hiç kuşkusuz yurt ekonomisine katkısı olan tarımı gelmektedir. Görünümü, lezzeti ve adına düzenlenen festivali ile kirazın Tekirdağ'da ayrı bir önemi vardır. Yaklaşık yarım asra damgasını vuran ve o zamandan bu yana festivallerin simgesi olan kiraz Tekirdağlıların ve festivalin baş tacıdır. Tekirdağlılar kirazın üzerine önce eğlence hazırladılar, daha sonra eğlencenin adını festivale dönüştürdüler. İlk kiraz eğlencesi 1961 yılında Naip Köyü'ndeki büyük çınar ağaçları altında başladı. 1964 yılına kadar cümbüş olarak kutlanan kiraz bayramı, 1964 yılında festivale dönüştü. Kiraz Festivali günümüze kadar aralıksız olarak devam etti. Son yıllarda Tekirdağ Belediyesi'nin bir etkinliği haline dönüşen Tekirdağ Kiraz Festivalinin adına "Geleneksel "dendi. Festival zamanı çevre illerden katılımcılar festivali izlemek için Tekirdağ'a akın etmektedir. Aynı zamanda çevre ülkelerden gerek gösteri amaçlı gerekse festivali görmek için de yabancılar gelmektedir. Bu durum deniz turizmi olan Tekirdağ'ın daha da tanınmasına ve turizminin kültürel anlamda da gelişmesini sağlamaktadır. Yerel ürünler adına düzenlenen festivallerin, eğlencelerin ilin ekonomisine olduğu kadar kırsal turizmine de katkı yaptığını söyleyebiliriz. Bu bağlamda yerel ürün olan kiraz adına düzenlenen Kiraz Festivali de Tekirdağ'ın sosyal, ekonomik ve turizm dokusuna hitap etmekte ve bu unsurlara katkı yapmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yerel Ürün, Kiraz, Turizme Katkı, Kırsal Turizm

The Contribution of the Rural Tourism of Local Products; Example Cherry Festival of Tekirdağ

Abstract

Rural tourism, rural culture, the natural environment and the concept of a type tourism agriculture. Rural tourism is also contribute the regional and national economy. In this statement searched cherry of a product contribution tourism of Tekirdağ. Written sources were utilized during the research. At the same time were interviewed. Tekirdağ is a pretty city located Thrace in the North-Western coast of the Marmara sea. It has at a strategic geographic location. The contribution to the economy of the country no doubt when comes to mind on agriculture. Appearance, flavors and on behalf of the festival there is a separate of cherry in Tekirdağ. The cherry is about half a century stamp give away and since then crown of festival and peoples of Tekirdağ. Peoples of Tekirdağ prepared on cherry the first entertainment, then name of the festival turned into fun.

First cherry entertainment began at village of Naip under the big oak tree in 1961. Until 1964 cherry festival is celebrated as a fun turned into a festival in 1964. Festival of Cherry has continued uninterrupted to this day. In recent years, Festival of Cherry has become a activity. The Municipality of Tekirdağ and on behalf the "traditional" the statement said. In the festival time participants the surrounding cities are flocking to watch the Tekirdağ. At the same time show the need for neighboring countries as well as foreigners come to see the festival. This is further recognition of sea tourism and tourism in the Tekirdağ also promotes the cultural sense. Festivals held on behalf of local products as well as rural tourism in the province's economy say that it contributed. In this context cherry festival held on behalf of the local product the cherry in a addressing social, economic and tourism tissue and contribute to these elements.

Key Words: Local Product, Cherry, Contribution to Tourism, Rural Tourism

Yerel Ürünlerin Kırsal Turizme Katkısı; Tekirdağ Kiraz Festivali Örneği

GİRİŞ

Kırsal Turizm, kırsal kültür, doğal çevre ve tarımla bütünleşen bir turizm türüdür. Kırsal turizm diğer turizm türleriyle de entegre olabilen bir turizm türüdür. Kırsal turizm aynı zamanda bölge ve ülke ekonomisini de katkı sağlamaktadır. Yerel ürünler de adlarına düzenlenen festivaller, şenlikler vb kapsamında ilin ya da ilçenin

tanıtımına katkıda bulunmaktadır. Festivaller yapıldığı yerin kültürünü, fiziki yapısını, ürünlerini, yaşam biçimini daha geniş kitlelere iletmenin en bilinen ve etkili aracıdır. Festivaller bir kaynaşma ve var olma mücadelesidir. Çağımız teknoloji çağıdır. Hepimiz dünyanın herhangi bir ücre köşesinde meydana gelen bir gelişmeden anında haberdar olacak bir donanıma sahibiz. Bu da festivallerin tanıtım açısından önemini artırmaktadır. Bu bildiride de Tekirdağ ilinin bir yöresel

ürünü olan Kiraz adına düzenlenen festivalin Tekirdağ'ın hem tanıtımına hem de ekonomisine katkısı araştırılmıştır.

TEKİRDAĞ İLİNİN TANITIMI

Tekirdağ; 6000 yıllık tarihi boyunca, Traklar, Yunanlılar, Romalılar, Bizanslılar gibi çeşitli medeniyetlere ev sahipliği yapmış, Marmara'nın sakin sularında Trakya topraklarına yayılmış suskun bir şehirdir. Tarih içinde çoğu medeniyet Tekirdağ'da nefes almıştır. Bu şehirde dinlendikten sonra, önlerinde duran maceralı uzun fetihlere yol almışlardır. (Tekirdağ Valiliği ,İl Özel İdaresi Yayınları,2011:1)

Tekirdağ şehrinin kuruluş tarihi yaklaşık M.Ö 6 binlere dayanır.1357 yılında şehir ve yöre Türkler tarafından fethedilerek, ebediyen Türklerin hakimiyetine geçmiştir. Şehrin ilk adı Bisanthe(Barbaros)dir. Romalılar devrinde Rhadesthus, Bizans devrinde Rodostu idi. Türkler Tekirdağ'ı fethettikleri zaman adı Rodosçuk, daha sonra Osmanlılar döneminde Tekfurdağ olarak adlandırılmıştır. Cumhuriyet döneminde ise şehir Tekirdağ adını almıştır.(Tekirdağ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü yayınları,2011:5)

Tekirdağ 130 km uzaklıktadır. İl doğudan İstanbul'un Silivri ve Çatalca, kuzeyden Kırklareli'nin Vize, Lüleburgaz, Babaeski ve Pehlivanköy, Güneyden Marmara Denizi ve Çanakkale'nin Gelibolu ilçesiyle çevrilidir. Kuzeydoğu'dan Karadeniz'e 1,5 km'lik kıyısı vardır. (Tekirdağ Valiliği Yayınları , 2003:37)

2011 yılına göre Merkez nüfusu 147.430 ve Toplam nüfusu

ise572.959'dur.(www.tekirdag.gov.tr,Erişim tarihi,22.06.2012)

Şekil 1.

Kiraz Festivali'nin Tarihçesi

Festival, genellikle yerel bir topluluk tarafından belirlenmiş ve geleneksel olmuş gün ve tarihlerde kutlanan, yapıldığı yörenin imgesi hâline gelmiş etkinlikler bütünüdür. Festival kelimesi Latince *fiesta* kelimesinden gelir. İlk kez 1200'lü yılların başında kullanıma girmiş ve yerleşmiştir. İlk kiraz cümbüşü , gazeteci Fahir Taner, Türk Ocağı Başkanı Mehmet Serez,Tiyatrocu Yılmaz İçöz,Halk Eğitim Müdürü Ali Saydam ve Teknik Ziraat Müdürü Cemal Bey'den oluşan ekibin öncülüğünde ve Tekirdağ halkının katkılarıyla1961 yılında Naip Köyü'ndeki büyük çınar ağaçları altında başlamıştır.(Tekirdağ Belediyesi Yayınları, 2012:14) 4 gün

süren Cümbüş Naip Köyü kavakları altında sona ererdi. Kiraz zamanı bağı olanlar bağlarına, bağı olmayanlar ise ağaçlık yerlere kirazları ile giderler, yemek yiyip eğlenirdi. Bağlarda salıncak kurular, türküler ve maniler söyleyerek eğlenceler yapılırdı. Çocuklar kirazdan küpeler yapıp, birbirlerini kirazla boyayıp şakalaşırlardı.(Tekirdağ Valiliği Yayınları,2003:155) 1964 yılına kadar cümbüş olarak kutlanan Kiraz Bayramı,1964 yılında o zamanın Valisi Kadir Demirel tarafından festivale dönüştürülmüştür. Kiraz festivali günümüze kadar aralıksız olarak devam etmiştir. Her yıl Haziran ayında düzenlenen festivalin bu yıl 48. yapılmıştır. Festival Uluslar arası hale dönüştürülmüştür. (Tekirdağ Valiliği Yayınları, 2003:155)

O zamanlar baş tacı olan kirazın üzerine anlamlı yazılar yazmışlar, şiirler üretmişlerdir. Onlardan birisi şöyledir:

Kiraz Yayılası

Şu gördüklerin kiraz ağaçlarıdır
Ki, böyle çıplak kalmazlar
Günü gelir uzun olur, yeşilin ömrü
Zannedersin solmazlar.
Bizim buralarda
Kiraza çıkmayan kızı almazlar.

Arif Nihat Asya

Uluslar arası Tekirdağ Festivali'nin Tekirdağ'ın Tanıtımına ve Turizmüne Katkısı

Her yıl büyük bir coşku ile kutlanan Tekirdağ Kiraz Festivali'nin bu yıl 48.'si kutlanmıştır..Tekirdağ halkının ev sahipliğini yaptığı ve uluslararası bir boyut kazanmış olan bu kültürel ve toplumsal nitelikli paylaşım, belediye öncülüğünde, birçok kamu kurum, kuruluş, dernek ve sivil toplum örgütlerinin katılım ve destekleriyle hazırlanan büyük bir organizasyondur.Yurtiçi ve yurtdışından çok sayıda misafirin katılımı ile yörenin turizmüne, sosyal ve kültürel tanıtımı ile ekonomisine katkı sağlayan Tekirdağ Kiraz Festivali, Türkiye'nin aralıksız kutlanan görkemli festivallerinden biridir. Tekirdağ halkı bu festival ile toplumsal kaynaşmanın ve ortak değerleri birlikte paylaşmanın en güzel örneğini ülkemize ve komşu ülkelere göstermektedir.Türkiye'nin Avrupa'ya geçişinde bir köprü görevi üstlenen Tekirdağ; ülkemizi yurtdışında festivali ile tanıtması açısından da oldukça önemli bir yere sahiptir. Yurtiçinden ve yurtdışından festivale gelen farklı kültür, din ve dillere sahip katılımcıların birbirleriyle kaynaşarak bir kültür armonisinin oluşmasına vesile olmaktadır.

Festivalin bir amacı da il ekonomisine katkı sağlamaktır. Bu amaçla belediye tarafından sahilde kurulan standlarla esnafın ürünlerini sergilemelerine fırsat verilmektedir. Ayrıca festival bünyesinde çeşitli konularda düzenlenen paneller ile halkın bilinçlendirilmesi amaçlanmakta, medya ve edebiyat dünyasının ünlü isimler halkla buluşturarak sosyal gelişimin de önünü açılmaktadır.. Tekirdağlı Hüseyin Pehlivan adına düzenlenen yağlı güreşlerde ünlü Kırkpınar Başpehlivanlarını halkla buluşturulmaktadır. Bunların dışında ünlü sanatçıların konserleri, halk oyunları gösterileri, yelken, satranç, futbol gibi sportif etkinlikler ve kiraz yarışması gibi geleneksel etkinlikler ile,el sanatları, fotoğraf sergileri de festivalin diğer etkinlikleri arasında yer almaktadır. Festivale yurt içi ve yurt dışından katılan misafirler hakkında bilgi şöyle verilebilir.

48. KIRAZ FESTİVALİ NE YURT İÇİ VE YURT DIŞINDAN KATILAN MİSAFİR SAYISI	TOPLAM
YABANCI PROTOKOL Almanya Bayreuth Belediyesi, Yunanistan (Kavala Belediyesi, Gümülcine Başkonsolosluğu), Macaristan (Şumlu Namık Kemal Üniversitesi Rektörü, Sarospatak Belediyesi, Kecskemet Belediyesi), Makedonya Ohrid Belediyesi, Bulgaristan (Siliven Belediyesi, Kırcaali Belediyesi, Dimitravgrad Belediyesi, Parmovay Belediyesi), Yunanistan Trakia Polis Belediyer Birliği Ağı, Romanya Techirgöl Belediyesi	96
YABANCI HALK OYUNLARI Bulgaristan (Kırcaali Halk Oyunları, Siliven Halk Oyunları, Blagoevgrad Halk Oyunları), Kıbrıs Sütluce Halk Oyunları, Polonya Halk Dansları, Makedonya Ohrid Halk Oyunları	210
TÜRK HALK OYUNLARI İstanbul Teknik Üniversitesi Halk Oyunları, Anadolu Geleneksel Halk Oyunları, Şarköy Belediyesi Halk Oyunları, Malkara Belediyesi Halk Oyunları, Keşan Belediyesi Halk Oyunları Ekibi, Hayrabolu Belediyesi Davul Zurna Ekibi	206
BRİÇÇİLER	130
YELKENCİLER	105
TOPLAM	747

Kiraz festivali çerçevesinde festivale katılan ülkelerle daha sonra kardeş şehir olma yolunda adımlar atılmıştır. Bunlar arasında Almanya'nın Bayreuth Belediyesi, Bulgaristan'ın Kırcaali ve Sliven, Güney Kore'nin Pyongteak, Macaristan'ın Kecskemet ile Sarospatak, Romanya'nın Techirgiol, Yunanistan'ın Gümülcine ve Kavala belediyeleri ile protokol imzalanmıştır. Kardeş Belediyeler festivale davet edilmekte ve böylece Tekirdağ'ın tanıtımı uluslararası boyut kazanmaktadır.

Festival kapsamında Tekirdağ'a çevre illerden gelenler 2000-3000'ni bulmaktadır. Bir sonraki yıl festivali görmeye gelenler bu sefer yanında başka misafirler getirerek her yıl festivale katılan katılımcı sayısı artmaktadır. Konserler sırasında bu sayı çok fazla olmaktadır. Denize girmek, yelkenle dalgalarda süzülme isteyenler için eşsiz bir güzelliğe sahip olan ve deniz turizminde söz sahibi olmaya başlayan Tekirdağ'ın tanıtımında Kiraz festivali'nde artık önemli rol oynamaktadır.

(Nurcan Yıldız ile 27.06.2012 tarihinde yapılan söyleşi, Tekirdağ Belediyesi Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürü Vekili)

47.KIRAZ FESTİVALİ DAVET LİSTESİ			
NO	ÜLKE	YABANCI ÜLKE BELEDİYELER	AÇIKLAMA
1	YUNANİSTAN	KAVALA BELEDİYE BAŞKANLIĞI	BAŞKAN YRD. + 4 KİŞİ = 5 KİŞİ
2	ALMANYA	BAYREUTH BELEDİYE BAŞKANLIĞI	4 KİŞİ KATILYOR 4 ODA
3	ROMANYA	TEKİRGÖL BELEDİYE BAŞKANLIĞI	KATILYOR (PROTOKOL BİLGİSİ GELMEDİ)
4	BULGARİSTAN	SLİVEN BELEDİYE BAŞKANLIĞI	KATILYOR
5	BULGARİSTAN	KIRCAALİ BELEDİYESİ	BELEDİYE BŞK + 3 BŞK YRD + 2 PERSONEL =6 KİŞİ
6	MACARİSTAN	KECSKEMET BELEDİYE BAŞKANLIĞI	PROTOKOL 8 KİŞİ KATILYOR 8 ODA
7	MACARİSTAN	SAROSPATAK BELEDİYESİ	BELEDİYE BŞK + 2 MÜDÜR+ ŞOFÖR= 4 KİŞİ 4 ODA
8	BULGARİSTAN	YAMBOL VALİLİĞİ	VALİ +VALİ YRD. + BASIN + ŞOFÖR = 4 KİŞİ 4 ODA
9	MAKEDONYA	MATUKAT KADINLAR BİRLİĞİ	4 KİŞİ 1 YA DA 2 ODA
10	MAKEDONYA	GOSTİVAR BELEDİYESİ	BAŞKAN DANIŞMANI + 3 KİŞİ = 4 KİŞİ 4 ODA
11	ROMANYA	BEDER TİBOR Tekirdağ Fahri Hemşerisi+EŞİ	2 KİŞİ 1 DOUBLE ODA (MERKEZDEN)
12	YUNANİSTAN	TRAKİA POLİS BAŞKANLIĞI	2 KİŞİLİK 2 ODA REZERVASYONU İSTİYOR
13	BULGARİSTAN	RAM TRAKİA BAŞKANLIĞI (Çirpan+ParvomagBld.Bşk.)	5 KİŞİ 2 EŞLİ BELEDİYE BAŞKANI + 1 ŞOFÖR 3 ODA
14	MACARİSTAN	BUDAPEŞTE	4 KİŞİ 4 ODA GOLDEN YAT HOTEL'DE REZERVASYON YAPILDI.
15	BULGARİSTAN	DİMİTROVGRAD BELEDİYESİ	BAŞKAN YRD.+ FİNANS MÜDÜRÜ + ŞOFÖR

SONUÇ

Yurtiçi ve yurtdışından çok sayıda misafirin katılımı ile yörenin turizmine, sosyal ve kültürel tanıtımı ile ekonomisine katkı sağlayan Tekirdağ Kiraz Festivali, Türkiye'nin aralıksız kutlanan görkemli festivallerinden biridir. Tekirdağ halkı bu festival ile toplumsal kaynaşmanın ve ortak değerleri birlikte paylaşmanın en güzel örneğini ülkemize ve komşu ülkelere göstermektedir. Festival ayrıca ilin ekonomisine de katkı yapmaktadır. Tekirdağ'a gelen katılımcılar alış-veriş yaparak getiri sağlanmaktadır. Tekirdağ halkının ev sahipliğini yaptığı ve uluslararası bir boyut kazanmış olan bu kültürel ve toplumsal nitelikli paylaşım, belediye öncülüğünde, birçok kamu kurum, kuruluş, dernek ve sivil toplum örgütlerinin katılım ve destekleriyle hazırlanan büyük bir organizasyon halini almıştır. Tekirdağ'ın kırsal turizmine katkı yapmaktadır.

KAYNAKÇA

- [1] Anonim, 2011. Tekirdağ Valiliği ,İl Özel İdaresi Yayınları, Mavi Gözlü Kent Tekirdağ, Tekirdağ.
- [2] Anonim, 2003, Yaşayan Tekirdağ, Tekirdağ. Tekirdağ Valiliği Yayınları,
- [3] Anonim, 2011. Traklardan günümüze Mitolojiden gezginlere, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları, Tekirdağ Anonim, 2012. 48. Uluslar arası Tekirdağ Kiraz Festivali Tanıtım Broşürü, Tekirdağ Belediyesi Yayınları, Tekirdağ Nurcan Yıldız ile 27.06.2012 tarihinde yapılan söyleşi Tekirdağ Belediyesi Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdür Vekili
- [4] Kiraz Festivali Davetli Listesi, Tekirdağ Belediyesi Basın yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü yayınları, 2012
- [5] <http://www.gogle.com.tr./imgres?q=tekirdag kiraz festivali> (Erişim tarihi; 22.06.2012)